

I § 14 foreslås særlige begrænsninger i bestyrelsens sammensætning. Allerede under den gældende retstilstand er et af hovedvilkårene for at anerkende en fond som et særligt retssubjekt, at der er udpeget en selvstændig ledelse. Kravet om selvstændighed må først og fremmest ses i forhold til stifteren eller det stiftende organ. Kravet stilles af skattemyndighederne i forbindelse med godkendelse af fonden som selvstændigt skatteobjekt. Kravet anses i almindelighed for opfyldt, hvis ét medlem af bestyrelsen indtager en i forhold til stifteren uvildig og uafhængig stilling. Dette er efter statskattedirektoratets praksis tilfældet, hvor vedkommende bestyrelsesmedlem udpeges af et uvildigt organ eller indtager en særlig stilling, der afgiver fornøden garanti for uvildighed.

Der er enighed i udvalget om, at bestemmelsen alene omhandler fysiske personer, således at bestemmelsen ikke finder anvendelse, hvor en juridisk person stifter en fond.

Flertallet af udvalgets medlemmer (*Hagen Jørgensen, Laustsen, le Maire, Nørgaard, Pontoppidan, Selmer, Trolborg og Skau Wørgensen*) finder, at disse hensyn bør føre til, at stifteren, dennes ægtefælle eller faste samlever samt personer, der er nært beslægtede eller besvogrede med stifteren, ikke kan udgøre bestyrelsens flertal, jfr. forslaget herom i stk. 1. Disse medlemmer finder dog, at bestemmelsen bør kunne fraviges med fondsmyndighedens samtykke. Fravigelse vil navnlig kunne være motiveret, hvis ydelser fra fonden ikke kan tilfalde stifterens familie.

Greve og Vistisen, der i øvrigt støtter udkastet i stk. 1, ville finde det rigtigere, at der ikke kan dispenseres fra reglen. Disse medlemmer henviser dels til, at der i forbindelse med en fondsdannelse skal ske en effektiv formueudskillelse, dels til at det offentlige efter udvalgets øvrige udkast kun har et ret begrænset tilsyn med fonde. Det er bestyrelsen, der træffer beslutningerne i en fond, og stk. 1 er med til at styrke bestyrelsen og sikre dennes uafhængighed af stifteren.

De medlemmer, der går ind for stk. 1, finder, at samme grunde kan anføres i de tilfælde, hvor fonden stiftes af et selskab, ligesom man er opmærksom på, at bestemmelsen i stk. 1 i et vist omfang kunne omgås ved, at stifteren før etableringen af fonden stiftede et selskab, der herefter stod som stifter af fonden. På denne baggrund foreslås i *stk. 2*, at i

de tilfælde, hvor fonden stiftes af et selskab, kan en person, der direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af den stemmeberettigede kapital i selskabet, ikke uden fondsmyndighedens samtykke udgøre bestyrelsens flertal sammen med de personer, der er nævnt i stk. 1, ligesom den sidstnævnte personkreds heller ikke kan udgøre bestyrelsens flertal.

Ebbesen, Fogh, Kjølbye, Mogensen og Søren Rasmussen finder ikke behov for reglerne i § 14. Disse medlemmer henviser til, at skattemyndighedernes praksis alene vedrører spørgsmålet, hvorvidt fonden har en selvstændig eksistens. Dette vil efter lovudkastet blive påset ved registreringen. De pågældende medlemmer kan heller ikke se, hvilke andre hensyn – eller misbrugssituationer – bestemmelsen har for øje, navnlig når det tages i betragtning, at fonde efter det øvrige lovudkast vil blive underkastet et løbende tilsyn.

Til § 15

I legatpraksis stilles i dag ofte krav om, at der er udpeget en suppleant for hvert bestyrelsesmedlem. Kravet kan også følge af fundatsen. Efter udvalgets mening er der imidlertid i kapitalforvaltende fonde ikke tilstrækkelig begrundelse for at stille krav om, at der i alle fonde skal være udpeget en eller flere suppleanter. Hvor der er udpeget suppleanter, skal de opfylde lovens krav.

Har et bestyrelsesmedlem forfald, og er der udpeget en suppleant, skal der i dag i almindelighed gives denne adgang til at træde i medlemmets sted, så længe forfaldet varer. Udvalget forudsætter denne regel opretholdt.

Til § 16

Efter udvalgets forslag skal vederlag til bestyrelsen godkendes af fondsmyndigheden. Udvalgets forslag er i overensstemmelse med fast legatpraksis. Baggrunden for denne praksis er bl. a., at der ved fonde ikke som f. eks. i aktieselskaber er en anden instans i selve fonden, der kan godkende eller i øvrigt føre kontrol med ledelsens honorering. Udvalgets forslag i kapitel 9 til almindelige erstatningsregler yder næppe tilstrækkeligt værn mod misbrug.

Godkendelseskravet omfatter alle ydelser, der tillægges det enkelte medlem (honorar,